

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

SKRIVELSE

2018-10-22

Ärendenr:

NV-07008-17

Konsekvensbeskrivning – förslag till nya föreskrifter om behandling av elavfall

Innehåll

1	BAKGRUND OCH SYFTE	5
2	BRISTER I GÄLLANDE FÖRESKRIFTER	6
2.1	Föreskrifternas tillämpningsområde	6
2.2	Begreppet avlägsnande	8
2.3	Begreppen förbehandling respektive behandling	8
2.4	Förberedelse för återanvändning	9
2.5	Dubbelreglering	9
2.6	Struktur	9
3	FÖRSLAG TILL ÄNDRINGAR	10
3.1	Titel	10
3.2	Tillämpningsområde	10
3.3	Definition av begreppet avlägsnande	11
3.4	Begreppen förbehandling och behandling	12
3.5	Förberedelse för återanvändning Fel! Bokmärket är inte definierat.	
3.6	Slopande av regler som innebär dubbelreglering	13
3.7	Ny struktur	13
4	NOLLALTERNATIV	14
5	KONSEKVENSER	15
5.1	Innebörden av föreslagna ändringar	15
5.2	Berörda aktörer	16
5.3	Konsekvenser av föreslagna åtgärder	19
5.4	Eventuell anmälan av tekniska regler	23
5.5	Anmälan av krav på tjänsteverksamhet	26
Bilaga	Förslag till nya föreskrifter i jämförelsetabell	

1 Bakgrund och syfte

Naturvårdsverkets föreskrifter (2005:10) om lagring, förbehandling och återvinning av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter beslutades ursprungligen 2005 och omfattade då enbart förbehandling av elavfall. Syftet var att införliva vissa av WEEE-direktivets¹ krav, främst bestämmelser om selektiv behandling av vissa material och komponenter (art. 8.2-3 och bilaga VII och VIII) och tekniska krav på anläggningar för lagring och behandling av WEEE², i svensk lagstiftning.

Föreskrifterna har sedan 2005 kompletterats vid flera tillfällen. En anteckningsskyldighet för återvinnings- och materialåtervinningsverksamhet infördes 2010, kraven på skyddsåtgärder vid lagring av elavfall utökades år 2013 till att gälla även i insamlingsverksamhet, medan en möjlighet till undantag från kraven på skyddsåtgärder vid lagring och behandling av elavfall infördes 2016.

EU-kommissionen framförde synpunkter på det svenska genomförandet av WEEE-direktivet i en s.k. EU-pilot i juli 2017. Vissa av de brister som påpekades berör Naturvårdsverkets föreskrifter (2005:10). Som en följd av detta inledde Naturvårdsverket en översyn av föreskrifterna.

Förslaget till nya föreskrifter är resultatet av den genomförda översynen. Förslaget syftar dels till att säkerställa ett korrekt införlivande av WEEE-direktivet, dels till att undanröja dubbelregleringar och strukturera om föreskrifterna på ett mer logiskt sätt. I och med att förslaget innebär ett antal ändringar samtidigt som bestämmelserna struktureras om bedömer Naturvårdsverket att det är lämpligast att upphäva gällande föreskrifter och ersätta dem med nya.

Denna beskrivning av konsekvenserna av förslaget till föreskrifter följer förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning (när föreskrifterna beslutades gällde det gamla WEEE-direktivet, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/96/EG av den 27 januari 2003 om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter)

² Med WEEE avses avfall som utgörs av elektrisk eller elektronisk utrustning, inklusive alla komponenter, utrustningsdelar och förbrukningsvaror som utgör del av produkten då denna kasseras.

2 Brister i gällande föreskrifter

Utgångspunkten för översynen var de synpunkter som EU-kommissionen framfört på den svenska implementeringen av WEEE-direktivet i fråga om definitionen av begreppet avlägsnande. Vid översynen har dock ytterligare brister i förhållande till WEEE-direktivet, bland annat i fråga om införlivandet av de tekniska kraven vid behandling av elavfall, samt potentiella förbättringar av föreskrifterna identifierats.

2.1 Föreskrifternas tillämpningsområde

2.1.1 Tillämpningsområdet i förhållande till WEEE-direktivets

Gällande föreskrifter omfattar allt avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter. Begreppet elektrisk och elektronisk utrustning definieras i 8 § avfallsförordningen (2011:927) som

1. produkter som i sin utformning och för en korrekt funktion är beroende av elektriska strömmar eller elektromagnetiska fält,
2. utrustning för generering, överföring och mätning av elektriska strömmar eller elektromagnetiska fält, eller
3. material som ingår eller har ingått i sådana produkter eller sådan utrustning som avses i 1 och 2.

Även WEEE-direktivet omfattar allt avfall som utgörs av sådan elektrisk och elektronisk utrustning, men med följande undantag³:

- Utrustning som är nödvändig för att skydda medlemsstaternas väsentliga säkerhetsintressen, inbegripet vapen, ammunition och krigsmateriel avsedda för specifika militära ändamål
- Utrustning som är särskilt utformad och installerad som en del av en annan utrustningstyp som undantas från eller inte omfattas av direktivets tillämpningsområde och som endast fungerar som en del av den utrustningen
- Glödlampor
- Utrustning utformad för att sändas ut i rymden
- Storskaliga stationära industriverktyg
- Storskaliga fasta installationer, med undantag för utrustning som finns i sådana installationer, men som inte är särskilt utformad och installerad som en del av sådana installationer
- Transportmedel för personer eller varor, med undantag för elektriska tvåhjuliga fordon som inte är typgodkända
- Mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg och som uteslutande görs tillgängliga för yrkesmässig användning
- Utrustning som särskilt utformats uteslutande för forsknings- och utvecklingssyften och som endast görs tillgänglig mellan företag

³ Vissa av undantagen börja gälla den 15 augusti 2018

- Medicintekniska produkter och medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik, när sådana produkter förväntas bli smittosamma innan deras livslängd är slut, och aktiva medicintekniska produkter för implantation

WEEE-direktivets tillämpningsområde är dessutom begränsat till utrustning som är avsedd att användas med en spänning på högst 1000 volt växelström eller 1500 volt likström.

Detta innebär för närvarande en överimplementering av WEEE-direktivet på så sätt att Naturvårdsverkets föreskrifter, som genomför bl.a. kravet på selektiv behandling av WEEE och tekniska krav vid lagring och behandling av WEEE omfattar även annat elavfall än sådant som omfattas av WEEE-direktivet.

2.1.2 Tillämpningsområdet i förhållande till bemyndigande

De bemyndiganden med stöd av vilka föreskrifterna beslutades har i vissa fall ändrats eller upphävts. För närvarande har Naturvårdsverket följande bemyndiganden enligt avfallsförordningen

27 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om sådan yrkesmässig verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller andra förbehandlande åtgärder säkerställa att återvinning eller bortskaffande av elavfall som avses i förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning kan ske på ett sätt som är lämpligt från hälso- och miljösynpunkt.

Naturvårdsverket får, i fråga om återvinning och bortskaffande av elavfall som avses i förordningen om producentansvar för elutrustning, meddela de föreskrifter som behövs till följd av bilaga VII till direktiv 2012/19/EU.

29 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag från kravet på certifiering i 28 §.

I förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) finns följande bemyndigande.

47 § Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka försiktighetsmått som ska gälla vid

1. ...

2 ...

9. lagring, förbehandling, återvinning och bortskaffande av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter.

Det finns även ett bemyndigande för Naturvårdsverket i 76 § WEEE-förordningen att meddela föreskrifter om verkställigheten av den förordningen. Detta har dock inte nyttjats för de nu aktuella föreskrifterna om lagring och behandling av elavfall.

Av ovan nämnda bemyndiganden gäller de i avfallsförordningen och WEEE-förordningen enbart elavfall som omfattas av WEEE-direktivet medan bemyndigandet enligt FMH gäller för allt avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter. Sammantaget innebär det att Naturvårdsverket idag saknar fullt bemyndigande i fråga om sådant avfall som inte omfattas av WEEE-direktivet. Det är en följd av att bemyndigandena ändrats efter att föreskrifterna beslutades.

2.2 Begreppet avlägsnande

Enligt artikel 8 i WEEE-direktivet ska vätskor samt vissa uppräknade ämnen och komponenter avlägsnas och omhändertags separat vid behandling av elavfall. Detta krav på selektiv behandling fanns redan i det tidigare gällande WEEE-direktivet utan att begreppet avlägsnande definierades. Genom det nya, omarbetade WEEE-direktivet infördes en definition av begreppet. Enligt definitionen betyder avlägsnande:

”Varje manuell, mekanisk, kemisk eller metallurgisk behandling som resulterar i att farliga ämnen, blandningar och komponenter begränsas till ett identifierbart flöde eller till en identifierbar del i behandlingsprocessen. Ett ämne, en blandning eller en komponent ska anses identifierbar om det eller den kan kontrolleras för att fastställa om behandlingen har skett på ett miljövänligt sätt.”

I svensk lagstiftning har kravet på avlägsnande av vätskor samt vissa ämnen och komponenter införlivats i Naturvårdsverkets föreskrifter. Begreppet avlägsnande är dock inte definierat i föreskrifterna. Det innebär att direktivet, i detta avseende, inte är korrekt införlivat i svensk lagstiftning, vilket uppmärksammats av EU-kommissionen.

2.3 Begreppen förbehandling respektive behandling

WEEE-direktivet innehåller tekniska krav på anläggningar för behandling av elavfall. Med behandling avses återvinning och bortskaffande. Kraven har införlivats i Naturvårdsverkets föreskrifter. Till skillnad från direktivet gäller kraven enligt föreskrifterna emellertid enbart anläggningar för förbehandling av elavfall. Med förbehandling avses enligt föreskrifterna ”sortering, demontering eller annan behandling av elavfall inom därför avsedd anläggning som föregår återvinning, bortskaffande eller ytterligare förbehandling av avfallet”. Begreppet förbehandling är därmed ett betydligt snävare begrepp än behandling.

Att begreppet förbehandling i föreskrifterna definieras snävare än begreppet behandling i direktivet innebär bland annat att anläggningar som enligt direktivet ska omfattas av de tekniska kraven inte gör det enligt föreskrifterna. Det innebär att direktivet, även i detta avseende, inte är korrekt införlivat i svensk lagstiftning.

2.4 Förberedelse för återanvändning

Enligt 15 kap. miljöbalken innebär förberedelse för återanvändning kontroll, rengöring eller reparation av något som är avfall så att det kan återanvända utan ytterligare behandling. Förberedelse för återanvändning är att anse som återvinning och omfattas därmed också av begreppet behandling. Att begreppet förbehandling ersätts med begreppet behandling innebär därför att de föreslagna föreskrifternas tillämpningsområde även omfattar förberedelse för återanvändning. Däremot är förberedelse för återanvändning inte att anse som behandling som föregår annan behandling (förbehandling). Detta eftersom förberedelse för återanvändning innebär att avfall rengörs, kontrolleras eller repareras så att det kan återanvändas *utan* ytterligare behandling. Enligt artikel 8 i WEEE-direktivet är förberedelse för återanvändning undantaget från kravet på selektiv behandling enligt direktivets bilaga VII. Förberedelse för återanvändning omfattas således vare sig av kravet på certifiering i avfallsförordningen eller av de bestämmelser i föreskrifterna som gäller för selektiv behandling eller demontering eller annan behandling av elavfall som föregår ytterligare behandling. Detta kan, enligt Naturvårdsverkets bedömning, anses befogat med hänsyn till att förberedelse för återanvändning som regel innebär betydligt mindre ingrepp i elavfallet än annan behandling.

2.5 Dubbelreglering

I gällande föreskrifter finns bestämmelser om anteckningsskyldighet angående bland annat inkommande och utgående mängd elavfall, typ av behandling samt till vilka anläggningar det behandlade avfallet förs. Sådan anteckningsskyldighet gäller idag även enligt avfallsförordningen (2011:927). Dubbelregleringen är en följd av att ändringar gjorts i avfallsförordningen efter att föreskrifterna beslutades. Ytterligare en sådan dubbelreglering kommer att uppstå om regeringens förslag till ändringar i avfallslagstiftningen⁴ genomförs. Enligt förslaget till ändring av 53 § avfallsförordningen får avfall som uppkommit eller hanterats i en yrkesmässig verksamhet endast lämnas till någon annan om denna har gjort de anmälningar och har de tillstånd som krävs för hanteringen. Enligt föreskrifterna ska den som bedriver förbehandling kontrollera att mottagare av förbehandlat avfall har tillstånd för att ytterligare behandla avfallet. Formuleringarna skiljer sig åt men innebörden är mer eller mindre den samma.

2.6 Struktur

Vissa av paragraferna i föreskrifterna ligger idag under rubriker som inte stämmer överens med innehållet i paragraferna. Det finns dessutom formuleringar i bilagan till föreskrifterna som snarare bör vara införda i en paragraf. Ett sådant exempel är hur avlägsnade ämnen och komponenter ska hanteras. I samband med att en översyn görs av föreskrifterna finns det därför anledning att också se över föreskrifternas struktur.

⁴ Promemoria – Förbättrat genomförande av två direktiv på avfallsområdet, 2017-11-13

3 Förslag till ändringar

Med anledning av de brister i gällande föreskrifter som redogjorts för ovan föreslår Naturvårdsverket ett antal ändringar. Nedan redovisas och motiveras dessa. Se jämförelsetabell för mer detaljerad redovisning av vilka bestämmelser som ändras.

3.1 Titel

Förslag: Föreskrifternas titel ändras till Naturvårdsverkets föreskrifter om yrkesmässig lagring och behandling av elavfall som omfattas av producentansvar.

Motiv: Föreskrifterna innehåller framförallt bestämmelser om behandling av avfall. Begreppet behandling inbegriper alla åtgärder som vidtas som ett led i att återvinna eller bortskaffa avfall, bland annat förbehandling samt sortering och lagring som sker efter det att avfall överlämnats för behandling.

Några bestämmelser i föreskrifterna gäller dock lagring vid insamling av avfall, som inte omfattas av begreppet behandling.

Föreskrifternas titel bör förtydligas och förenklas så att det framgår att de handlar om dels lagring av elavfall, dels behandling av elavfall.

3.2 Tillämpningsområde

Förslag: Föreskrifternas tillämpningsområde begränsas till sådant elavfall som omfattas av WEEE-direktivet. Detta görs genom att i föreskrifterna särskilt ange att de innehåller bestämmelser om yrkesmässig lagring och behandling av elavfall som avses i WEEE-förordningen.

Bilaga 1, där kategorierna av elavfall räknas upp, tas bort. Istället läggs en hänvisning till 21 § WEEE-förordningen till i 8 §

Motiv: Det direkt avgörande motivet är att Naturvårdsverkets bemyndigande i avfallsförordningen inte medger nuvarande bredare tillämpningsområde. Det finns emellertid ytterligare skäl till att låta tillämpningsområdet begränsas till WEEE-direktivets.

Huvudsyftet med Naturvårdsverkets föreskrifter (2005:10) var att genomföra bestämmelserna om selektiv behandling enligt artikel 8.2 och bilaga VIII i direktivet samt bestämmelserna om tekniska krav vid lagring och behandling av elavfall enligt artikel 8.3 och bilaga VIII i direktivet. Kravet på certifiering, som införts i avfallsförordningen, kan härledas till artikel 8.6 i direktivet. Anteckningsskyldigheten ger

tillsynsmyndigheten möjlighet att kontrollera att kraven på selektiv behandling efterlevs.

Visst avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter är undantaget från WEEE-direktivet. Detta främst utifrån bedömningen att direktivets syften kan nås utan att dessa avfallstyper inkluderas. De avfallstyper som undantas omfattas dock fortfarande av krav enligt andra rättsakter, som exempelvis avfallsdirektivet⁵. Exempel på undantag är avfall som utgörs av fordon och storskaliga fasta installationer.

Det gamla WEEE-direktivet innebar ett visst tolkningsutrymme avseende vilket elavfall som omfattades. Denna otydlighet saknas i det nya WEEE-direktivet. Till skillnad från tidigare finns det därför ingen anledning att ha en bredare och allomfattande definition i föreskrifterna för att undvika oklarheter.

Utgångspunkten för svensk lagstiftning som införlivar EU-direktivet är att den inte ska gå längre än direktivet om det inte finns särskilda skäl för detta. Naturvårdsverket bedömer att det i och med det nya direktivet saknas sådana skäl.

Enligt 7 § i NFS 2005:10 ska anteckningar föras om bl.a. inkommande mängder elavfall uppdelat på produktkategori enligt bilaga 1. De produktkategorier som räknas upp i bilaga 1 överensstämmer med de 10 produktkategorier som gäller enligt WEEE-förordningen, bortsett från att det lagts in en elfte kategori för elavfall som inte omfattas av WEEE-förordningen. Denna elfte kategori är skälet till att bilaga 1 överhuvudtaget behövt införas i föreskrifterna. Eftersom det nu föreslås att föreskrifterna endast ska omfatta sådant elavfall som avses i WEEE-förordningen behövs inte längre bilaga 1. Istället läggs i 8 § punkt 1 i föreskrifterna in en hänvisning till 21 § WEEE-förordningen, där de produktkategorier som omfattas av WEEE-förordningen finns uppräknade.

3.3 Definition av begreppet avlägsnande

Förslag: En definition av begreppet avlägsnande i enlighet med WEEE-direktivets definition förs in i föreskrifterna. Samtidigt förtydligas att avlägsnandet ska ske innan vidare behandling som omöjliggör ett sådant förfarande.

Motiv: I och med att begreppet avlägsnande saknas i föreskrifterna kan tillämpningen av den aktuella bestämmelse där begreppet används

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv

skilja sig från vad som följer av WEEE-direktivet. En definition av begreppet behöver därför föras in i syfte att säkerställa ett korrekt införlivande av direktivet.

I och med att begreppet förbehandling ersätts av begreppet behandling enligt nedan, krävs ett förtydligande om att avlägsnandet ska ske innan vidare behandling som omöjliggör ett sådant förfarande. Det innebär att det inte finns något krav på att avlägsnande ska ske i ett specifikt steg i behandlingsprocessen. Däremot ska avlägsnandet ske på ett sätt som uppfyller kraven i avlägsnandedefinitionen.

3.4 Begreppen förbehandling och behandling

Förslag: Begreppet förbehandling ersätts av begreppet behandling i fråga om de tekniska kraven.

Motiv: WEEE-direktivet innehåller inga krav specifikt rörande förbehandling. De bestämmelser i direktivet som föreskrifterna är avsedda att införliva avser istället det bredare begreppet behandling. Det leder bland annat till att de tekniska krav som direktivet ställer på anläggningar som behandlar elavfall enbart omfattar anläggningar som förbehandlar elavfall i Sverige. Föreskrifterna behöver därför utökas till att omfatta inte bara förbehandling utan all behandling av elavfall.

Flertalet av bestämmelserna i föreskrifterna avser dock just sådan förbehandlande verksamhet som avses i bemyndigandet i 27 § avfallsförordningen och som syftar till att genom demontering, sortering eller andra åtgärder säkerställa att återvinning eller bortskaffande av elavfallet kan ske på ett sätt som är lämpligt ur hälso- och miljösynpunkt. Sådan förbehandlande verksamhet regleras också i miljöprövningsförordningen (2013:251). Av 29 kap 44 § miljöprövningsförordningen följer att anmälningsplikt gäller för att i fråga om avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter ”yrkesmässigt sortera, demontera eller på annat sätt behandla avfallet innan ytterligare behandling”. Naturvårdsverket har valt att i föreskrifterna använda sig av denna formulering för att tydliggöra att den förbehandlande verksamhet som avses i föreskrifterna är densamma som den som omfattas av 29 kap. 44 § miljöprövningsförordningen.

3.5 Slopande av regler som innebär dubbelreglering

Förslag: De delar av bestämmelserna rörande anteckningsskyldighet som innebär en dubbelreglering i förhållande till avfallsförordningen stryks.

Motiv: Det finns i sig inget juridiskt hinder för bestämmelser som har mer eller mindre samma innebörd som bestämmelser i andra rättsakter. Det är emellertid olämpligt eftersom det ger en otydlighet för den som ska tillämpa bestämmelserna.

Den anteckningsskyldighet som kvarstår i förslaget till nya föreskrifter regleras inte i avfallsförordningen eller på annat håll och behövs för att till fullo införliva artikel 11 i WEEE-direktivet samt för att kunna följa och kontrollera de avfallsflöden som uppkommer vid den selektiva behandlingen.

3.6 Ny struktur

Förslag: Bestämmelserna i föreskrifterna samlas under nya rubriker och vissa bestämmelser i bilagan flyttas upp till paragraferna i föreskrifternas huvuddel.

Motiv: Ändringen genomförs i syfte att låta rubrikerna i föreskrifterna tydligare ange vad som ryms i det aktuella avsnittet. Dessutom innehåller bilagan idag bestämmelser som skiljer sig från den uppräkningslista av ämnen och komponenter i bilagan som avses med hänvisningen i föreskrifternas huvuddel. De förra har en formulering som bättre lämpar sig i paragrafform.

4 Nollalternativ

Nollalternativet till att ändra föreskrifterna är att låta dem vara oförändrade. Det skulle även fortsättningsvis innebära

- ett inkorrekt införlivande av WEEE-direktivet, med risk för att Sverige i slutändan stäms inför EU-domstolen av EU-kommissionen
- fortsatt överimplementering avseende avfall som inte omfattas av WEEE-direktivet, samt,
- att föreskrifternas bestämmelser delvis inte ryms inom Naturvårdsverkets bemyndigande

Nackdelarna med ett sådant nollalternativ är juridiska och politiska snarare än miljö- och hälsomässiga. Att medvetet inte införliva WEEE-direktivet på ett korrekt sätt kan inte ses som ett realistiskt alternativ och skulle i slutändan sannolikt leda till ett utdraget överträdelseärende.

Ur verksamhetsutövarnas synvinkel innebär nollalternativet att nuvarande lagstiftning och de rutiner och system som skapats utifrån denna fortsätter att tillämpas.

5 Konsekvenser

5.1 Innebörden av föreslagna ändringar

5.1.1 Ändrat tillämpningsområde

Att tillämpningsområdet inskränks till att enbart omfatta elavfall som omfattas av WEEE-direktivet innebär att avfall som utgörs av vissa specifika typer av elektriska och elektroniska produkter som idag omfattas av föreskrifternas bestämmelser inte längre kommer att göra det. Anläggningar som behandlar sådant avfall omfattas däremot även fortsättningsvis av samma miljölagstiftning som annan avfallsbehandlande verksamhet gör. Exempel på sådan lagstiftning är bestämmelserna rörande farligt avfall i miljöbalken och avfallsförordningen. Dessutom är verksamheten anmälnings- eller tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen.

5.1.2 Införande av definition av avlägsnande

I det svenska genomförandet av WEEE-direktivet har utgångspunkten varit att den selektiva behandlingen enligt artikel 8.2 och bilaga VII ska ske manuellt även om detta inte uttryckligen följer av hur bestämmelserna är formulerade. Den ska dessutom, enligt nu gällande föreskrifter, ske som en del av förbehandlingen. Införande av definitionen av begreppet avlägsnande i WEEE-direktivet innebar att denna svenska tillämpning inte till fullo överensstämmer med direktivet. Detta eftersom WEEE-direktivets definition av avlägsnande innebär att den selektiva behandlingen/avlägsnandet under vissa förutsättningar kan ske genom annan behandling än manuell och att det i direktivet inte finns något uttryckligt krav på att det ska ske i ett visst skede i behandlingskedjan.

Genom definitionen av avlägsnande tydliggörs att det kan ske genom såväl manuell, mekanisk, kemisk som metallurgisk behandling, under förutsättning att behandlingen resulterar i att ämnena/komponenterna begränsas till ett identifierbart flöde i behandlingsprocessen som gör det möjligt att kontrollera att ämnena/komponenterna behandlats på ett miljövänligt sätt. Ett ämne, en blandning eller en komponent ska anses identifierbar om det eller den kan kontrolleras för att fastställa om behandlingen har skett på ett miljövänligt sätt.

Syftet med införandet av avlägsnandedefinitionen i direktivet har bland annat varit att, med beaktande av den tekniska utvecklingen, möjliggöra andra typer av behandling än manuell demontering. Syftet har inte varit att sänka kraven på miljövänligt omhändertagande av de i bilaga VII (bilaga 2 i NFS 2005:10) angivna ämnena och komponenterna. Här bör det även noteras att behandlingen ska ske på sätt som inte hindrar miljövänlig återanvändning och materialåtervinning av komponenter eller hela apparater (bilaga VII i direktivet). Vilken behandling som är lämplig beror på vilken typ av elavfall det är fråga om och om den tänkta behandlingen uppfyller kraven på avlägsnande.

Naturvårdsverket bedömer att det även fortsättningsvis i många fall kommer att krävas en manuell demontering för att leva upp till de krav som ska uppfyllas enligt avlägsnandedefinitionen, men att till exempel mekanisk hantering av vissa typer av elavfall/avfallsfraktioner kan vara tillåten. Oavsett vilken metod som används, ska verksamhetsutövaren kunna visa att ämnena/komponenterna begränsas till ett identifierbart flöde som gör det möjligt att kontrollera att behandlingen skett på ett miljövänligt sätt. Med det menas, enligt Naturvårdsverkets mening, att man ska kunna kontrollera att en minst lika miljömässigt god hantering/separering/demontering av elavfallet sker jämfört med vid manuell hantering. Valet av en annan metod för demontering bör därför inte leda till en sämre återvinningsgrad eller sämre kvalitet på fraktionen.

Eftersom den selektiva behandlingen innebär ett krav på avlägsnande och separat omhändertagande krävs att detta sker innan vidare behandling som omöjliggör ett sådant avlägsnande, vilket förtydligas i förslaget till nya föreskrifter.

5.1.3 Att ersätta begreppet förbehandling med begreppet behandling

Innebörden av att ersätta begreppet förbehandling med begreppet behandling i fråga om de tekniska kraven är att dessa krav, som tidigare enbart gällt ett visst steg i behandlingskedjan, nu kommer att gälla hela. Förberedelse för återanvändning av elavfall samt behandling av redan förbehandlat elavfall kommer därmed att omfattas av de tekniska kraven. Det gäller emellertid även möjligheten att bortse från kraven om det kan ske utan risk för människors hälsa och miljön. Mot bakgrund av hur förberedelse för återanvändning normalt sett bedrivs, exempelvis inomhus, är det därför sannolikt att sådana verksamheter i praktiken inte berörs av de tekniska kraven. Detta får dock bedömas i det enskilda fallet.

Det bör noteras att förberedelse för återanvändning av elavfall samt behandling av elavfall som inte ska genomgå ytterligare behandling inte omfattas av några andra bestämmelser i förslaget till föreskrifter.

5.1.4 Slopande av dubbelreglering

En slopad dubbelreglering i enlighet med vad som beskrivits i avsnitt 3.5 ger ett tydligare regelverk och saknar i övrigt reell betydelse.

5.2 Berörda aktörer

De som berörs av de föreslagna ändringarna är dels verksamhetsutövare som bedriver behandling av elavfall, dels de myndigheter som har ansvar för tillsynen av dessa. När det gäller verksamhetsutövare kan dessa delas in i fyra kategorier:

1. verksamhetsutövare som förbehandlar elavfall som omfattas av WEEE-direktivet
2. verksamhetsutövare som enbart förbehandlar elavfall som inte omfattas av WEEE-direktivet
3. verksamhetsutövare som utför annan behandling av elavfall än förbehandling
4. verksamhetsutövare som förbereder elavfall för återanvändning

Indelningen baseras på hur de påverkas av att föreskrifternas tillämpningsområde ändras.

	Omfattas av gällande föreskrifter	Omfattas av förslaget till nya föreskrifter
Förbehandling av elavfall som omfattas av WEEE-direktivet	Ja	Ja
Förbehandling av elavfall som inte omfattas av WEEE-direktivet	Ja	Nej
Behandling av redan förbehandlat elavfall som omfattas av WEEE-direktivet	Nej	Ja (enbart tekniska krav)
Behandling av redan förbehandlat elavfall som inte omfattas av WEEE-direktivet	Nej	Nej
Förberedelse för återanvändning av elavfall som omfattas av WEEE-direktivet	Nej	Ja (enbart tekniska krav)
Förberedelse för återanvändning av elavfall som inte omfattas av WEEE-direktivet	Nej	Nej

Tabell 1. Redovisning av hur föreskrifternas tillämpningsområde föreslås ändras

Nedan beskrivs de aktörer för vilka förslaget innebär någon form av förändring.

5.2.1 Verksamhetsutövare som förbehandlar elavfall som omfattas av WEEE-direktivet

Verksamhetsutövare som förbehandlar elavfall som omfattas av WEEE-direktivet omfattas av såväl gällande föreskrifter som av de föreslagna nya föreskrifterna.

Dessa verksamheter omfattas idag av anmälningsplikt (så kallad C-verksamhet)⁶ och har avtal med dem som driver insamlingssystem för så kallat konsumentelavfall. Antalet sådana anläggningar bedömdes i samband med en ändring av föreskrifterna 2015 uppgå till 30 stycken. Antalet är sannolikt ungefär det samma idag. Naturvårdsverket känner inte till någon anläggning där det enbart bedrivs sortering efter att ingrepp gjorts i den elektriska eller elektroniska utrustningen. I normalfallet sker även annan behandling.

5.2.2 Verksamhetsutövare som enbart förbehandlar elavfall som inte omfattas av WEEE-direktivet

Verksamhetsutövare som enbart förbehandlar elavfall som inte omfattas av WEEE-direktivet omfattas av gällande föreskrifter men inte av de föreslagna nya föreskrifterna. Även dessa verksamheter är idag anmälningspliktiga C-verksamheter. De aktuella anläggningarna är sådana som förbehandlar elavfall som exempelvis storskaliga stationära industriverktyg och viss militär utrustning utan att ta emot elavfall som omfattas av WEEE-direktivet. Det finns inget register eller liknande där antalet sådana anläggningar går att identifiera. Antalet är emellertid sannolikt ytterst få.

5.2.3 Verksamhetsutövare som behandlar redan förbehandlat elavfall som omfattas av WEEE-direktivet

Verksamhetsutövare som behandlar redan förbehandlat elavfall som omfattas av WEEE-direktivet omfattas inte av gällande föreskrifter men däremot av de föreslagna nya föreskrifterna. Sådana verksamheter omfattas idag som regel av tillståndsplikt (så kallad B-verksamhet). I befintliga register finns uppgifter om antalet tillståndspliktiga anläggningar för behandling av avfall, dock inte specifikt elavfall. Det saknas därför uppgifter om antalet anläggningar som behandlar redan förbehandlat elavfall. Men eftersom dessa anläggningar sannolikt tar emot förbehandlat elavfall från mer än en förbehandlingsanläggning är antalet anläggningar sannolikt färre än antalet förbehandlingsanläggningar, det vill säga färre än 30 anläggningar.

5.2.4 Verksamhetsutövare som förbereder elavfall som omfattas av WEEE-direktivet för återanvändning

Eftersom det inte finns något register över verksamheter där elavfall förbereds för återanvändning saknar Naturvårdsverket uppgifter om antalet sådana verksamheter.

5.2.5 Tillsynsmyndigheter

Kommunerna har ansvar för tillsynen över de verksamheter som förbehandlar elavfall och därmed är anmälningspliktiga. Det samma gäller anmälningspliktiga anläggningar som behandlar elavfall på annat sätt än förbehandling. För större

⁶ 29 kap. 44 § miljöprövningsförordningen (2013:51)

sådana anläggningar, som är tillståndspliktiga, har länsstyrelsen som huvudregel tillsynsansvaret.

Naturvårdsverkets tillsynsansvar i fråga om producentansvaret enligt WEEE-förordningen berörs i mycket begränsad omfattning. Detta eftersom det inte omfattar frågor om hur insamlingen eller behandlingen av sådana produkter lokalt uppfyller de krav som ställs i WEEE-förordningen och i annan miljölagstiftning. Däremot berörs Naturvårdsverket i sin roll som tillsynsvägledande myndighet.

5.3 Konsekvenser av föreslagna åtgärder

5.3.1 Konsekvenser för berörda aktörer

Som redovisats i avsnitt 5.2 ändras föreskrifternas tillämpningsområde för vissa kategorier av aktörer. Det gör att konsekvenserna av förslaget skiljer sig åt beroende på vilken kategori som verksamhetsutövarna tillhör.

VERKSAMHETSUTÖVARE SOM FÖRBEHANDLAR ELAVFALL SOM OMFATTAS AV WEEE-DIREKTIVET

Verksamhetsutövare som förbehandlar elavfall som omfattas av WEEE-direktivet berörs inte nämnvärt av förslaget. Den föreslagna definitionen av avlägsnande bedöms inte innebära något hinder för att fortsätta använda de förbehandlingsmetoder som tillämpas idag. De ändringar som föreslås i övrigt innebär inga förändringar i sak och bör därför inte påverka dessa aktörer.

VERKSAMHETSUTÖVARE SOM ENBART FÖRBEHANDLAR ELAVFALL SOM INTE OMFATTAS AV WEEE-DIREKTIVET

Verksamhetsutövare som enbart förbehandlar elavfall som inte omfattas av WEEE-direktivet kommer i och med förslaget att inte längre omfattas av föreskrifterna. Det innebär framför allt lättnader i form av att de inte längre berörs av föreskrifternas krav på avlägsnande av vissa ämnen och komponenter samt de tekniska kraven på anläggningen. Dessa fåtaliga verksamheter omfattas emellertid ändå av miljöbalkens allmänna hänsynsregler samt är anmälnings- eller tillståndspliktiga. Tillsynsmyndigheten kan därmed vid behov förelägga om de försiktighetsåtgärder i form av exempelvis tät ytbeläggning, uppsamling av dagvatten samt oljeavskiljare, som anses nödvändiga för ett tillräckligt skydd av människors hälsa och miljön. Det är därför troligt att de föreslagna nya föreskrifterna inte innebär några avgörande skillnader i praktiken för dessa verksamheter.

VERKSAMHETSUTÖVARE SOM BEHANDLAR REDAN FÖRBEHANDLAT ELAVFALL SOM OMFATTAS AV WEEE-DIREKTIVET

För verksamhetsutövare som utför annan behandling av elavfall än förbehandling innebär förslaget att de omfattas av föreskrifter som de tidigare inte gjort. Eftersom

dessa verksamheter tar emot redan förbehandlat elavfall är emellertid de flesta bestämmelserna inte aktuella för dem. Det gäller exempelvis kravet på avlägsnande av ämnen och komponenter. Istället är det de tekniska kraven på anläggningen som innebär förändringar ur juridisk synvinkel för dessa. I praktiken bedöms emellertid konsekvenserna vara små eftersom dessa anläggningar idag omfattas av anmälnings- eller tillståndsplikt och bör ha villkor för avfallshantering fastställda. Ett tillstånds rättskraft i förhållande till föreskrifterna får bedömas främst utifrån vad som kan anses ha omfattats av tillståndsprövningen.

Enligt en särskild bestämmelse i föreskrifterna ska, om det vid tillståndsprövning enligt miljöbalken har meddelats villkor om skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som är strängare än vad som följer av dessa föreskrifter, de strängare kraven gälla.

VERKSAMHETSUTÖVARE SOM FÖRBEREDER ELAVFALL SOM OMFATTAS AV WEEE-DIREKTIVET FÖR ÅTERANVÄNDNING

Verksamhetsutövare som förbereder elavfall som omfattas av WEEE-direktivet för återanvändning kommer till skillnad från tidigare att omfattas av föreskrifterna. Det gäller emellertid endast de tekniska kraven på anläggningen. Som konstaterats tidigare bedrivs dessa verksamheter under sådana förutsättningar att de tekniska kraven på behandlingsanläggningarna sannolikt inte behöver tillämpas. Eftersom det aktuella elavfallet är avsett att återanvändas bör det hanteras på ett sådant sätt, exempelvis under tak, att de tekniska kraven blir överflödiga. Verksamheter som förbereder elavfall för återanvändning är också anmälningspliktiga och kan ha individuella villkor för avfallshantering fastställda. Verksamhetsutövare som förbereder elavfall för återanvändning bedöms därför inte påverkas nämnvärt av förslaget till nya föreskrifter.

5.3.2 Konsekvenser för berörda myndigheter

Förslaget till nya föreskrifter har ingen inverkan på antalet tillsynsobjekt eller fördelningen av dessa mellan olika myndigheter. Att ytterligare verksamheter kommer att omfattas av de tekniska kraven bör inte leda till ytterligare resursbehov eftersom tillsynen av att dessa krav efterlevs sker som en del av den övriga tillsyn som bedrivs idag.

Eventuellt kan den föreslagna definitionen av avlägsnande inledningsvis innebära tolkningssvårigheter avseende vilken behandling som ska anses uppfylla kraven enligt föreskrifterna.

Totalt sett bedöms konsekvenserna för berörda tillsynsmyndigheter vara små.

De nu föreslagna föreskriftsändringarna behöver kompletteras med information och tydlig tillsynsvägledning från Naturvårdsverkets sida. Omarbetningen av

föreskrifterna tar också personella resurser i anspråk. Uppskattningsvis rör det sig om totalt ca 15 personveckor.

5.3.3 Särskilt om administrativa kostnader

De delar av föreskrifterna som påverkar de administrativa kostnaderna är anteckningsskyldigheten. För de verksamhetsutövare som omfattas av gällande föreskrifter innebär förslaget inga ökade administrativa kostnader. Snarare det motsatta eftersom dubbelregleringen i förhållande till avfallsförordningen tas bort. I huvudsak handlar det emellertid främst om tydligare lagstiftning än minskad administrativ börda. Övriga verksamhetsutövare omfattas inte av anteckningsskyldigheten.

5.3.4 Särskilt om små företag

Eftersom konsekvenserna av förslaget generellt sett är små bedöms även effekterna för små företag vara det.

5.3.5 Särskilt om hur konkurrensförhållanden påverkas

Naturvårdsverket bedömer att konkurrensförhållandena mellan berörda företag inte påverkas av förslaget.

5.3.6 Konsekvenser för specifika områden, branscher och grupper

Förslaget påverkar inte något specifikt geografiskt område. Inte heller påverkar det någon speciell befolknings- eller intressegrupp. Förslaget påverkar kvinnor och män lika.

De branscher som berörs är de som bedriver insamling- och/eller behandling av elavfall.

5.3.7 Konsekvenser utanför Sverige

Aktörer utanför Sverige påverkas inte av förslaget, annat än om de är tillfälligt verksamma här.

5.3.8 Överensstämmelse med EU-rätten

Förslaget innebär att de svenska bestämmelserna bättre överensstämmer med reglerna på EU-nivå.

5.3.9 Ekonomin för hushåll

Förslaget kan inte antas påverka hushållens ekonomi.

5.4 Konsekvenser ur miljö- och hälsosynpunkt

Att de föreslagna föreskrifternas inverkan på hur anläggningarnas verksamhet bedrivs idag bedöms vara små innebär även att konsekvenserna ur miljö- och hälsosynpunkt bedöms vara små. De ändringar som potentiellt skulle kunna leda till negativa konsekvenser är dels att anläggningar som enbart behandlar elavfall som inte omfattas av WEEE-direktivet inte längre omfattas av föreskrifterna, dels att definitionen av begreppet avlägsnande eventuellt möjliggör annan behandling än vad som hittills tillämpats i Sverige.

Som ovan konstaterats är antalet anläggningar som enbart behandlar elavfall som inte omfattas av WEEE-direktivet med största sannolikhet ytterst få. De omfattas dessutom av anmälningsplikt samt miljöbalkens och avfallsförordningens bestämmelser.

Införandet av en definition av begreppet avlägsnande bör, som redovisats i avsnitt 5.1.2 inte leda till en sämre återvinningsgrad eller sämre kvalitet på den avlägsnade fraktionen. Den totala påverkan ur miljö- och hälsosynpunkt av förslaget till nya föreskrifter bedöms därför vara försumbar.

5.5 Tidpunkt för ikraftträdande

För att möjliggöra anpassning till nya bestämmelserna i de fall det behövs föreslås de nya föreskrifterna träda i kraft tre månader efter att de beslutats.

6 Anmälan av tekniska regler

Enligt förordningen (1994:2029) om tekniska regler ska en myndighet som avser att fatta beslut om en teknisk regel i god tid innan dess underrätta Kommerskollegium om förslaget. Kommerskollegium ska i sin tur anmäla förslaget till övriga berörda parter genom meddelanden till WTO- sekretariatet samt EU-kommissionen. Förordningen utgår från anmälningsdirektivet⁷. Regler som innebär ett strikt genomförande av EU-lagstiftning behöver inte anmälas enligt direktivet.

Som stöd för myndigheternas bedömning av om en anmälan krävs enligt anmälningsdirektivet har Kommerskollegium tagit fram en vägledning⁸. Naturvårdsverket har utnyttjat denna vägledning för att bedöma huruvida en anmälan är nödvändig i detta fall.

6.1 Tekniska regler

Som en teknisk regel avses enligt förordningen:

- föreskrifter eller andra bestämmelser som utgörs av eller hänvisar till tekniska specifikationer eller andra krav och som är rättsligt eller faktiskt tvingande vid saluföring eller användning av en vara,
- föreskrifter om informationssamhällets tjänster som är rättsligt eller faktiskt tvingande vid tillhandahållande, etablering eller användande av sådana tjänster,
- föreskrifter som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av en vara.

Naturvårdsverkets förslag till nya föreskrifter innehåller varken bestämmelser om informationssamhällets tjänster eller förbud. Det är därför enbart punkt a) enligt ovan som skulle kunna vara tillämplig i detta fall. Med andra ord, kan de föreslagna föreskrifterna anses utgöra eller hänvisa till ”tekniska specifikationer” eller ”andra krav” som är rättsligt eller faktiskt tvingande vid saluföring eller användning av elektriska eller elektroniska produkter?

6.2 Teknisk specifikation

Med teknisk specifikation avses enligt förordningen:

”Specifikationer intagna i ett dokument och som fastställer de egenskaper som krävs av en vara, t.ex. kvalitetsnivåer, prestanda, säkerhet eller dimensioner, inbegripet krav på varan som avser varubeteckning, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning eller etikettering och

⁷ Europaparlamentets och Rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster

⁸ Anmälningsproceduren för tekniska föreskrifter och e-tjänster - Så påverkas myndigheter

förfaranden för bedömning av överensstämmelse. Som tekniska specifikationer räknas också krav på processer och tillverkningsmetoder”.

Enligt Kommerskollegiums vägledning om tekniska regler avser ”processer och tillverkningsmetoder” olika typer av krav som ställs i samband med tillverkningen av produkter. Utifrån definitionens utformning och Kommerskollegiums vägledning konstaterar Naturvårdsverket att förslaget till nya föreskrifter inte innehåller bestämmelser som kan betraktas som tekniska specifikationer.

6.3 Andra krav

Med ”andra krav” avses enligt förordningen:

”Krav som inte är tekniska specifikationer och som ställs på en vara och påverkar varans livscykel efter det att den har släppts ut på marknaden, t.ex. villkor för användning, återvinning, återanvändning eller omhändertagande, om dessa krav på ett väsentligt sätt kan påverka varans sammansättning, natur eller saluföringen av den”.

Definitionen kräver att två frågor besvaras:

- 1) Innehåller förslaget till föreskrifter krav som ställs på elektriska eller elektroniska produkter efter att den släppts ut på marknaden?
- 2) Kan dessa krav i sådant fall på ett väsentligt sätt påverka produkternas sammansättning, natur eller försäljning?

Av bestämmelserna i förslaget till nya föreskrifter är det enbart 7 § som skulle kunna anses utgöra krav som påverkar produkterna efter att de släppts ut på marknaden.

7 § Alla vätskor och åtminstone de ämnen, beredningar och komponenter som nämns i bilagan till dessa föreskrifter ska avlägsnas från elavfallet innan vidare behandling som förhindrar eller försvårar sådant förfarande.

Även ämnen, beredningar och komponenter som inte omfattas av första stycket men i utsorterad fraktion klassificeras som farligt avfall enligt avfallsförordningen (2011:927) ska avlägsnas från elavfallet om det inte är uppenbart oskäligt.

Avlägsnande ska ske på ett sådant sätt att miljövänlig återanvändning och materialåtervinning av komponenter eller hela apparater inte hindras.

Ämnen, beredningar och komponenter som avlägsnats ska bortskaffas eller återvinnas i enlighet med avfallslagstiftningen.

Första och tredje stycket i bestämmelsen är ett genomförande av motsvarande bestämmelse i WEEE-direktivet. Andra stycket saknar motsvarighet i direktivet. När det gäller frågan om huruvida kraven på ett väsentligt sätt kan påverka produkternas sammansättning, natur eller försäljning konstaterar Naturvårdsverket att bestämmelserna riktar sig till dem som behandlar avfallet. Det finns inte något som förbjuder eller begränsar försäljning av produkter som inte hanteras i enlighet med de aktuella bestämmelserna när de blivit elavfall. Bestämmelserna innebär inte

heller något krav på att produkterna ska utformas på ett visst sätt för att möjliggöra eller underlätta omhändertagandet av elavfallet. Sådana bestämmelser finns däremot i WEEE-förordningen.

Sammantaget bedömer Naturvårdsverket att de aktuella bestämmelserna inte kan anses påverka elektriska och elektroniska produkters sammansättning, natur eller försäljning på ett *väsentligt* sätt. Det är därmed inte frågan om ”andra krav” enligt förordningens definition.

6.4 Naturvårdsverkets bedömning

Förslaget till nya föreskrifter är, enligt Naturvårdsverkets bedömning, inte att anse som tekniska regler i enlighet med förordningen om tekniska regler. Anmälan i enlighet med anmälningsdirektivet bedöms därmed inte krävas.

7 Anmälan av krav på tjänsteverksamhet

Av 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, som hänvisar till tjänstedirektivet⁹, följer att nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet under vissa förutsättningar ska anmälas till Kommerskollegium.

Det nu aktuella förslaget till föreskrifter reglerar bl.a. lagring och behandling av elavfall och innebär i delar en ändring av nu gällande bestämmelser. Bestämmelserna riktas till verksamhetsutövare som tillhandahåller insamlings- och/eller behandlingstjänster för elavfall, vilket är verksamhet som kan anses falla inom tjänstedirektivets tillämpningsområde. Det kan inte uteslutas att reglerna kan komma att tillämpas på företag som inte är etablerade i Sverige, utan endast bedriver tillfällig verksamhet här. Förutsättningarna är därmed sådana att föreskrifterna bör anses som anmälningspliktiga enligt artikel 39.5 tjänstedirektivet. Naturvårdsverket avser därför att anmäla föreskrifterna till Kommerskollegium enligt ovan.

⁹ Artikel 15.7 samt 39.5, Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden.

Bilaga

Förslag till nya föreskrifter om lagring och behandling av elavfall

<p><i>Rubrik</i> Naturvårdsverkets föreskrifter (2005:10) om yrkesmässig lagring, förbehandling och återvinning av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter</p>	<p><i>Rubrik</i> Naturvårdsverkets föreskrifter (2018:xx) om yrkesmässig lagring och behandling av elavfall</p>
<p><i>Bemyndigande</i> Med stöd av 27 och 29 §§ avfallsförordningen (2011:927), 42 a § avfallsförordningen (2001:1063) och 47 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd föreskriver Naturvårdsverket följande.</p>	<p><i>Bemyndigande</i> Med stöd av 27 och 29 §§ avfallsförordningen (2011:927) och 47 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd föreskriver¹⁰ Naturvårdsverket följande.</p>
<p>1 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken, avfallsförordningen (2011:927) och förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning. I övrigt avses i dessa föreskrifter med <i>elavfall</i>: avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, innefattande alla komponenter, utrustningsdelar och förbrukningsvaror som utgör en del av produkten när den blir avfall, <i>förbehandling</i>: sortering, demontering eller annan behandling av el-avfall inom därför avsedd anläggning som föregår återvinning, bortskaffande eller ytterligare förbehandling av avfallet <i>sortering</i>: uppdelning av elavfall i olika fraktioner, utan att något ingrepp görs beträffande de elektriska eller elektroniska delarna.</p>	<p>1 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken, avfallsförordningen (2011:927) och förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning. I övrigt avses i dessa föreskrifter med <i>sortering</i>: som en del av behandling dela upp elavfall i olika fraktioner, utan att något ingrepp görs beträffande de elektriska eller elektroniska delarna. <i>avlägsna</i>: manuell, mekanisk, kemisk eller metallurgisk behandling som resulterar i att farliga ämnen, blandningar eller komponenter begränsas till ett identifierbart flöde eller till en identifierbar del i behandlingsprocessen. Ett ämne, en blandning eller en komponent ska anses identifierbar om det eller den kan kontrolleras för att fastställa om behandlingen har skett på ett miljövänligt sätt.</p>

¹⁰ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 12 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) (EUT L 197, 24.7.2012 s. 38-71, Celex 32012L0019

Tillämpningsområde	Tillämpningsområde
<p>2 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om yrkesmässig lagring, förbehandling och återvinning av el-avfall.</p> <p>Bestämmelser om farligt avfall och batterier finns i avfallsförordningen (2011:927) och i förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier.</p>	<p>2 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om yrkesmässig <i>lagring och behandling</i> av elavfall som avses i förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.</p> <p>Bestämmelser om farligt avfall och batterier finns i avfallsförordningen (2011:927) och i förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier.</p>
<p>3 § Bestämmelserna i 6-8 §§ gäller inte för förbehandling som endast omfattar sortering och där sorteringen föregår annan förbehandling.</p> <p>Bestämmelserna i 9 och 11 §§ gäller inte för förbehandling som endast omfattar sortering</p>	<p>3 § <i>Bestämmelserna i 6-8 §§ gäller inte för sortering.</i></p> <p><i>Bestämmelserna i 10 § gäller inte för sortering innan något ingrepp har gjorts beträffande de elektriska eller elektroniska delarna.</i></p>
<p>4 § Om det vid tillståndsprövning enligt miljöbalken eller äldre föreskrifter har meddelats villkor om skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som är strängare än vad som följer av dessa föreskrifter, skall de strängare kraven gälla.</p>	<p>4 § Om det vid tillståndsprövning enligt miljöbalken eller äldre föreskrifter har meddelats villkor om skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som är strängare än vad som följer av dessa föreskrifter, <i>ska</i> de strängare kraven gälla.</p>
	<i>Certifiering och kunskapskrav</i>
<p>5 § Certifiering enligt 28 § avfallsförordningen (2011:927) krävs inte för ny verksamhet under de första två verksamhetsåren. Sådan certifiering krävs inte heller för förbehandling som endast omfattar sortering och där sorteringen föregår annan förbehandling.</p>	<p>5 § Certifiering enligt 28 § avfallsförordningen (2011:927) krävs inte för</p> <ul style="list-style-type: none"> - ny verksamhet under de första två verksamhetsåren eller - <i>sortering innan något ingrepp har gjorts beträffande de elektriska eller elektroniska delarna</i>
<p>6 § Personer sysselsatta i förbehandlingsverksamhet skall ha för arbetsuppgifterna anpassade kunskaper om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. hur el-avfallet bäst förbehandlas, 2. el-avfallets innehåll av hälso- och miljöfarliga ämnen samt 3. skyddsåtgärder för att minska risker vid behandling av el-avfallet. 	<p>6 § Personer <i>som behandlar elavfall ska</i> ha för arbetsuppgifterna anpassade kunskaper om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. hur el-avfallet bäst <i>behandlas</i>, 2. el-avfallets innehåll av hälso- och miljöfarliga ämnen samt 3. skyddsåtgärder för att minska risker vid behandling av el-avfallet. <p><i>För varje sådan person som avses i första stycket ska relevant utbildning</i></p>

<p>För varje person sysselsatt i förbehandlingsverksamhet skall relevant utbildning och erfarenhet dokumenteras samt en plan för vidareutbildning utarbetas.</p>	<p>och erfarenhet dokumenteras samt en plan för vidareutbildning utarbetas.</p>
<p>7 § I förbehandlingsverksamhet skall anteckningar föras om följande:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. inkommande mängder el-avfall uppdelat på produktkategori enligt <i>bilaga 1</i>, 2. utgående mängder, angivna i vikt, elektriska och elektroniska produkter och komponenter avsedda för återanvändning 3. den typ av förbehandling som förekommer i verksamheten avseende olika produktkategorier enligt <i>bilaga 1</i>, 4. i verksamheten uppkomna mängder, angivna i vikt, avfall av fraktionerna: metall, glas förutom katodstrålerör och plast som inte innehåller bromerade flamskyddsmedel samt ämnen, beredningar och komponenter enligt punkt A i <i>bilaga 2</i>. För varje fraktion skall mängderna delas upp i avfall avsett för materialåtervinning, energiåtervinning respektive bortskaffande. 5. de anläggningar till vilka utgående förbehandlat avfall transporteras samt i vilka mängder, angivet i vikt, 6. mängd, angivet i vikt, av lagrat icke förbehandlat el-avfall, behandlat avfall samt farligt avfall vid kalenderårets slut. <p>Anteckningarna skall för varje kalenderår sammanställas senast den 31 mars påföljande år och sparas i 5 år. Efter anmodan skall dessa lämnas till tillsynsmyndigheten</p>	<p>Upphävs delvis. Den anteckningsskyldighet som inte följer av 54 och 54 a §§ avfallsförordningen finns kvar men flyttas till ny 8 §, se nedan.</p>
<p>7 a § Den som bedriver återvinnings- eller materialåtervinningsverksamhet ska föra register över mängden avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, deras</p>	<p>Upphävs. Samma anteckningsskyldighet följer av 54 och 54 a §§ avfallsförordningen</p>

<p>komponenter, material eller ämnen när de kommer in i och när de lämnar återvinnings- eller materialåtervinningsanläggningen.</p>	
<p>8 § Förbehandlare skall kontrollera att mottagare av förbehandlat avfall har erforderliga tillstånd för att återvinna, bortskaffa eller ytterligare förbehandla avfallet.</p>	<p>Upphävs. Regleras genom 53 § avfallsförordningen, om förslaget till ändring av 53 § beslutas (Miljö- och energidepartementets promemoria om Förbättrat genomförande av två direktiv på avfallsområdet M2017/02785/R)</p>
	<p><i>Behandlingskrav</i></p>
<p>9 § Vid förbehandling ska åtminstone de ämnen, beredningar och komponenter som nämns i <i>bilaga 2</i> avlägsnas från el-avfallet och hanteras i separata fraktioner.</p> <p>Även ämnen, beredningar och komponenter som inte omfattas av första stycket men i utsorterad fraktion klassificeras som farligt avfall enligt avfallsförordningen (2011:927) skall avlägsnas från el-avfallet och hanteras i separata fraktioner om det inte är uppenbart oskäligt.</p>	<p>7 § <i>Alla vätskor och åtminstone de ämnen, beredningar och komponenter som nämns i bilagan till dessa föreskrifter ska avlägsnas från elavfallet innan vidare behandling som förhindrar eller försvårar sådant förfarande.</i></p> <p><i>Även ämnen, beredningar och komponenter som inte omfattas av första stycket men i utsorterad fraktion klassificeras som farligt avfall enligt avfallsförordningen (2011:927) ska avlägsnas från elavfallet om det inte är uppenbart oskäligt.</i></p> <p><i>Avlägsnande ska ske på ett sådant sätt att miljövänlig återanvändning och materialåtervinning av komponenter eller hela apparater inte hindras.</i></p> <p><i>Ämnen, beredningar och komponenter som avlägsnats ska bortskaffas eller återvinnas i enlighet med avfallslagstiftningen.</i></p>
	<p><i>Dokumentation</i></p>
	<p>8 § <i>I verksamhet med behandling av elavfall ska anteckningar föras om:</i></p> <p><i>1. den typ av behandling som förekommer i verksamheten avseende olika kategorier av elavfall som anges i 21 § förordning (2014:1075) om producentansvar för elutrustning</i></p>

	<p>2. i verksamheten uppkomna mängder, angivna i vikt, avfall av fraktionerna: metall, glas förutom katodstrålerör och plast som inte innehåller bromerade flamskyddsmedel samt ämnen, beredningar och komponenter enligt punkt A i bilaga 1. För varje fraktion skall mängderna delas upp i avfall avsett för materialåtervinning, energiåtervinning respektive bortskaffande.</p> <p>3. mängd, angivet i vikt, av lagrat icke behandlat elavfall, behandlat avfall samt farligt avfall vid kalenderårets slut.</p> <p>Anteckningarna <i>ska</i> för varje kalenderår sammanställas senast den 31 mars påföljande år och sparas i 3 år. <i>På begäran ska</i> dessa lämnas till tillsynsmyndigheten.</p> <p>Bestämmelser om antecknings-skyldighet för den som behandlar elavfall finns även i avfallsförordningen (2011:927)</p>
<p>Försiktighetsmått</p>	<p>Försiktighetsmått</p>
<p>10 § I insamlings- och förbehandlings-verksamhet ska elavfall lagras</p> <ul style="list-style-type: none"> - skyddat mot nederbörd, - på en plats som är försedd med tät ytbeläggning, - så att spill och förorenat dagvatten samlas upp och kan kontrolleras, och - på en plats som är försedd med anordning för omhändertagande av oljespill genom oljeavskiljning. <p>Lagringen av elavfall får ske utan krav på försiktighetsmått enligt första stycket om det inte kan antas medföra risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön</p>	<p>9 § I insamlings- och <i>behandlings-verksamhet</i> ska elavfall lagras</p> <ul style="list-style-type: none"> - skyddat mot nederbörd, - på en plats som är försedd med tät ytbeläggning, - så att spill och förorenat dagvatten samlas upp och kan kontrolleras, och - på en plats som är försedd med anordning för omhändertagande av oljespill genom oljeavskiljning. <p>Lagringen av elavfall får ske utan krav på försiktighetsmått enligt första stycket om det inte kan antas medföra risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön</p>
<p>11 § I förbehandlingsverksamhet ska elavfall behandlas</p> <ul style="list-style-type: none"> - skyddat mot nederbörd, - på en plats som är försedd med tät ytbeläggning, 	<p>10 § <i>Behandling av elavfall ska ske</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - skyddat mot nederbörd, - på en plats som är försedd med tät ytbeläggning,

<p>- så att spill och förorenat dagvatten samlas upp och kan kontrolleras, och</p> <p>- på en plats som är försedd med anordning för omhändertagande av oljespill genom oljeavskiljning.</p> <p>Vid anläggningen skall det även finnas</p> <p>- vågar för att väga det förbehandlade avfallet,</p> <p>- lämpliga utrymmen för lagring av nedmonterade, lösa delar, och</p> <p>- lämpliga behållare för lagring av batterier, kondensatorer som innehåller polyklorerade bifenyler (PCB) eller polyklorerade terfenyler (PCT), radioaktivt avfall och annat farligt avfall som förekommer i verksamheten.</p> <p>Behandlingen av elavfall får ske utan krav på försiktighetsmått enligt första stycket om det inte kan antas medföra risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön</p>	<p>- så att spill och förorenat dagvatten samlas upp och kan kontrolleras, och</p> <p>- på en plats som är försedd med anordning för omhändertagande av oljespill genom oljeavskiljning.</p> <p>Vid anläggningen skall det även finnas</p> <p>- vågar för att väga det förbehandlade avfallet,</p> <p>- lämpliga utrymmen för lagring av nedmonterade, lösa delar, och</p> <p>- lämpliga behållare för lagring av batterier, kondensatorer som innehåller polyklorerade bifenyler (PCB) eller polyklorerade terfenyler (PCT), radioaktivt avfall och annat farligt avfall som förekommer i verksamheten.</p> <p>Behandlingen av elavfall får ske utan krav på försiktighetsmått enligt första och andra stycket om det inte kan antas medföra risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön</p>
<p>Bilaga 1</p> <p>Till förbehandlingsverksamhet inkommande produktkategorier</p> <p>Mängder skall anges som vikt.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stora hushållsapparater 2. Små hushållsapparater 3. IT- och telekommunikationsutrustning 4. Hemutrustning 5. Belysningsutrustning 6. Elektriska och elektroniska verktyg (med undantag för storskaliga, fasta industriverktyg) 7. Leksaker samt fritids- och sportutrustning 8. Medicintekniska produkter (med undantag för alla implantat och infekterade produkter) 	<p>Upphävs. Behövs inte längre när föreskrifterna endast gäller för sådan elutrustning som avses i förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning. Istället läggs en hänvisning till 21 § förordning (2014:1075) in i 8 § punkt 1.</p>

<p>9. Övervaknings- och kontrollinstrument 10. Varuautomater 11. Övrigt (produkter som ej omfattas av förordningen (2014:1075) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter)</p>	
<p>Bilaga 2</p> <p>A. Ämnen, beredningar och komponenter som skall avlägsnas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kondensatorer som är PCB-varor i enlighet med förordningen (2007:19) om PCB m.m. 2. Komponenter som innehåller kvicksilver 3. Batterier 4. Kretskort i mobiltelefoner, oavsett storlek, samt i andra produkter om kretskortets yta är större än 10 kvadratcentimeter 5. Färg(toner)kassetter för färg i flytande form, kräm och pulver. 6. Plast som innehåller bromerade flamskyddsmedel 7. Asbestavfall och komponenter som innehåller asbest 8. Katodstrålerör 9. Freoner (CFC), halogenerade kolväten (HCFC), vätefluorkolföreningar (HFC) och kolväten (HC) 10. Gasurladdningslampor 11. Bildskärmar med flytande kristaller (om lämpligt tillsammans med höljet) som är större än 100 kvadratcentimeter och alla sådana bildskärmar som belyses bakifrån med gasurladdningslampor 	<p>Bilaga</p> <p>A. Ämnen, beredningar och komponenter som skall avlägsnas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kondensatorer som är PCB-varor i enlighet med förordningen (2007:19) om PCB m.m. (NFS 2016:11) 2. Komponenter som innehåller kvicksilver 3. Batterier 4. Kretskort i mobiltelefoner, oavsett storlek, samt i andra produkter om kretskortets yta är större än 10 kvadratcentimeter 5. Färg(toner)kassetter för färg i flytande form, kräm och pulver. 6. Plast som innehåller bromerade flamskyddsmedel 7. Asbestavfall och komponenter som innehåller asbest 8. Katodstrålerör 9. Freoner (CFC), halogenerade kolväten (HCFC), vätefluorkolföreningar (HFC) och kolväten (HC) 10. Gasurladdningslampor 11. Bildskärmar med flytande kristaller (om lämpligt tillsammans med höljet) som är större än 100 kvadratcentimeter och alla sådana bildskärmar som belyses bakifrån med gasurladdningslampor

<p>12. Utvändiga elektriska kablar 13. Komponenter som innehåller mineralull enligt beskrivningen i bilaga 3 till Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering och märkning av kemiska produkter 14. Komponenter som innehåller radioaktiva ämnen med undantag för komponenter under den tröskel för undantag som fastställs i 2 § strålskyddsförordningen (1988:293) och bilagan till den förordningen. 15. Elektrolytiska kondensatorer som innehåller potentiellt skadliga ämnen (höjd > 25 mm, diameter > 25 mm eller ungefär samma volym). Ämnen, beredningar och komponenter som avlägsnats skall bortskaffas eller återvinnas i enlighet med avfallslagstiftningen.</p> <p>B. Utöver vad som anges under A skall följande åtgärder vidtas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Den fluorescerande ytbeläggningen skall avlägsnas från katodstrålerör. 2. Gaser som bryter ned ozon eller har en global uppvärmningspotential (GWP) som överstiger 15 skall avlägsnas från t.ex. skum och kylslingor. 3. Kvicksilvret skall avlägsnas från gasurladdningslampor. <p>C.</p> <p>Punkterna A och B skall tillämpas på ett sådant sätt att miljövänlig återanvändning och materialåtervinning av komponenter eller hela apparater inte hindras.</p>	<p>12. Utvändiga elektriska kablar 13. Komponenter som innehåller mineralull enligt beskrivningen i bilaga 3 till Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering och märkning av kemiska produkter (NFS 2016:11) 14. Komponenter som innehåller radioaktiva ämnen med undantag för komponenter under den tröskel för undantag som fastställs i 2 § strålskyddsförordningen (1988:293) och bilagan till den förordningen. 15. Elektrolytiska kondensatorer som innehåller potentiellt skadliga ämnen (höjd > 25 mm, diameter > 25 mm eller ungefär samma volym).</p> <p>B. Utöver vad som anges under A skall följande åtgärder vidtas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Den fluorescerande ytbeläggningen skall avlägsnas från katodstrålerör. 2. Gaser som bryter ned ozon eller har en global uppvärmningspotential (GWP) som överstiger 15 skall avlägsnas från t.ex. skum och kylslingor. 3. Kvicksilvret skall avlägsnas från gasurladdningslampor.
--	--

